

De lelie onder de doornen of Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen

<https://hdl.handle.net/1874/236010>

mm 1321g

Alc. 71-85 -----

De Lelie onder de Doornen

OF

ONZE LIEVE VROUW

ONBEVLEKT ONTVANGEN.

DOOR

A. HOGENBOOM,

R. K. Priester.

P. J. VAN SPIJK. — ZWOLLE.

U tgever der Vereeniging Thomas a Kempis.

1879.

De Lelie onder de Doornen

OF

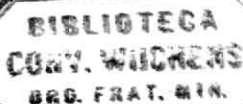
ONZE LIEVE VROUW

ONBEVLEKT ONTVANGEN.

DOOR

A. HOGENBOOM,

R. K. Priester

BIBLIOTECA
CONV. WICKENS
ORD. FRAT. MIN.

P. J. VAN SPIJK. — ZWOLLE.

Uitgever der Vereeniging Thomas a Kempis.

1879.

IMPRIMATUR.

Datum ZWOLLAE, 15 Sept. 1879.

OTTO ANT. SPITZEN,
Libr. Cens.

Een der schoonste dagen welke de christelijke wereld, en in het bijzonder de Eeuwige Stad Rome, ooit heeft aanschouwd, is ongetwijfeld de 8. December van het jaar 1854, een dag die met gulden letteren in de geschiedenis der Kerk gegrift staat.

Omringd van een groot getal bisschoppen, die uit alle oorden der wereld te Rome waren aangekomen, sprak toen de groote en onvergetelijke Paus Pius IX, in de St. Pieterskerk, in tegenwoordigheid van eene ontzaglijke menigte, de dogmaverklaring uit van de Onbevleete Ontvangenis van de allerheiligste Maagd Maria: »*Krachts het gezag van onzen Heer Jesus Christus, van de H.H. Apostelen Petrus en Pau-*

lus en het Onze, verklaren, verkondigen en bepalen Wij dat de leer, welke inhoudt, dat de allerheiligste Maagd Maria van het eerste oogenblik harer ontvangenis, door een bijzondere genade en voorrecht van den almachtigen God, ter wille van de verdiensten van Jesus Christus, den Verlosser van het menschelijk geslacht, van alle vlek der erfzonde is vrijbewaard, door God geopenbaard is en derhalve door alle geloovigen vast en onwrikbaar moet geloofd worden." 1) Niet slechts te Rome, maar ook over de geheele wereld stegen uit de harten der geloovigen juich-tonen ter eere van de Onbevleete Maagd.

Niemand echter meene, dat de Onbevleete Ontvangenis van Maria, toen zij in 1854 door het onfeilbaar gezag des Pausen als eene geopenbaarde waarheid werd ver-

1) Z. H. Paus Pius IX, bulla *Ineffabilis*.

kondigd, en derhalve van dien tijd af, op straffe van ketterij, geloofd moest worden, eene nieuwe, ongehoorde leer was. Neen, van af de oudste tijden heeft men haar geloofd, en sedert lang was het verboden het tegendeel te leeren. »En inderdaad — zegt Pius IX — de schitterende oorkonden van de oudheid, van de Oostersche en Westersche Kerk geven eene krachtige getuigenis, dat de leer over de Onbevleete Ontvangenis van de H. Maagd in de Kerk zelve altijd bestaan heeft en met het kenmerk der geopenbaarde leer geteekend is geweest. Want als zorgvuldige bewaarster der in haar nedergelegde leerstellingen, verandert de Kerk nooit iets daarvan, neemt er niets af, voegt er niets bij, maar met allen vlijt het oude getrouw en wijselijk aanwendend, tracht zij hetgeen van ouds geschetst en aangevangen werd en wat het Geloof der Vaders zaaide, aldus te be-

schaven en te polijsten, dat die oude stukken der hemelsche leer duidelijkheid, licht, bepaaldheid erlangen, doch hunne volheid, geheelheid, eigendommelijkheid behouden, en slechts groeien in hun eigen aard, namelijk in dezelfde leering, in denzelfden zin, in dezelfde beteekenis." 1)

Mijn plan is den lezer in deze onder-richting in 't kort aan te toonen: vooreerst dat de Onbevleete Ontvangenis van Maria overeenkomstig is met hare verhevene waardigheid; vervolgens dat deze waarheid uit de H. Schrift wordt bewezen; eindelijk dat men haar, van de eerste tijden af, in de Kerk geloofd heeft.

1) Bulla Ineffabilis.

§ I.

Het betaamde dat de H. Maagd met het voorrecht der Onbevleete Ontvangenis werd begunstigd.

De H. Kerkvergadering van Trente heeft o. a. het volgende omtrent de erfzonde geleerd: »Indien iemand beweert, dat de overtreding van Adam aan hem alleen en niet aan zijne nakomelingschap nadeel heeft berokkend; en dat zij de van God ontvangene heiligheid en gerechtigheid voor hem alleen en ook niet voor ons heeft verloren; of dat hij (Adam) door de zonde van ongehoorzaamheid bevekt, slechts den dood en de straffen des lichaams, doch ook niet de zonde welke de dood der ziel is, over geheel het menschelijk geslacht heeft uitgestort, *hij zij in den ban*, daar hij het woord van den Apostel tegenspreekt: *door één mensch is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood, en alzoo is de dood op alle menschen overgegaan, dewijl allen ge-*

zondigd hebben. (H. Paulus, brief aan de Romeinen V; 12.)” 1)

Het is dus eene onbetwistbare waarheid dat de zonde van Adam op alle menschen overgaat en dat alzoo op allen, reeds van het eerste oogenblik huns levens, de erfsmet kleeft. Wel zijn, naar de getuigenis van de H. Schrift 2) en de Overlevering, de profeet Jeremias en de H. Joannes de Dooper reeds in den schoot hunner moeder geheiligd; dit beteekent echter niet dat zij, op het oogenblik waarop hunne ziel met het lichaam vereenigd werd, *onbevlekt* waren.

De H. Kerk, zooals hierboven is opgemerkt, erkent op den algemeenen regel dat het geheele menschelijk geslacht met de erfzonde bevlekt is, slechts ééne uitzondering: de allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria, die van het eerste oogenblik haars levens met de heiligmakende genade is begiftigd geweest; en dit voorrecht is zij verschuldigd aan de verdiensten van Jesus, door wiens bloed zij *op uitnemende wij-*

1) H. Kerkverg. v. Trente. Zitt. V. Dekreet over de erfzonde.

2) Lucas I; 15, 16. Jerem. I; 5.

ze verlost is. Van onzen goddelijken Zalig-maker, die, van het eerste oogenblik zijns levens, de volheid der genade bezat, is hier geen spraak, dewijl Hij, ontvangen zijnde van den H. Geest, niet evenals de overige menschen van Adam afstamde en dus niet aan de gewone wet der menschen onderworpen was; daarenboven, wegens de onafscheidbare vereeniging van zijne goddelijke en menschelijke natuur in één goddelijken Persoon, kon Jesus onmogelijk met zonde besmet zijn.

Niemand verwondere zich over de uitzondering omtrent de H. Maagd Maria; want in haar is alles buitengewoon. Toont mij — zegt Bossuet in zijne overheerlijke rede over de Ontvangenis van Maria — eene andere Moeder Gods, eene andere Moeder Maagd; laat mij elders deze volheid van genade zien, deze verzameling van heilige deugden, een zoo diepen ootmoed bij eene zoo verhevene waardigheid, en alle andere voortreffelijkheden, welke ik in de H. Maagd bewonder, en zegt dan, zoo gij wilt, dat de genoemde uitzondering op eene algemeene wet, ten gunste van zulk eene buitengewone persoon, ergerlijke gevolgen heeft. En van hoevele algemeene wetten

is zij niet ontheven! *Wij allen* — leert de H. Schrift — *misdoen in vele zaken*. En toch is het een geloofspunt door de H. Kerkvergadering van Trente voorgesteld, dat Maria nimmer eene kleine zonde heeft bedreven. Nimmer heeft zij door de geringste dagelijksche zonde, door de kleinste onvolmaaktheid aan God, de eindelooze Schoonheid en Heiligheid, mishaaagd, zelf nimmer eene neiging tot het kwaad ondervonden. Is het niet eene algemeene wet, dat de maagdelijke kuischheid niet met het moederschap kan samengaan? Doch in de Moeder Gods, die ontvangen heeft van den H. Geest, is de lelie der maagdelijke zuiverheid ongeschonden gebleven. Is het niet eene algemeene wet dat de lichamen der afgestorvenen niet vóór den dag der algemeene opstanding zullen verrijzen? Het lichaam der Moeder Gods echter is met hare ziel ten hemel opgenomen, waar het, met 't kleed der heerlijkheid gekleed, schitterender dan de stralen der zon, de hemelsche geesten met bewondering en blijdschap vervult. Heeft zij deze en nog vele andere voorrechten genoten, dan behoeft zich niemand over de gunst harer Onbevleete Ontvangenis te verwonderen.

Doch beschouwen wij eens nader, hoe die buitengewone gunst met hare grootheden en in het bijzonder met hare waardigheid van Moeder Gods overeenkomt. Maria wordt de nieuwe Eva genoemd. Was Eva *de moeder der levenden*, door Maria zijn wij aan een veel hooger leven deelachtig geworden; zij heeft Christus voortgebracht, die het leven zelf, de bron des levens is. Zou zij, die door God was uitverkozen om te herstellen wat de eerste Eva door hare zonde bedorven had, ooit de *heiligmakende genade* gemist hebben, waarin de andere was geschapen? Kon zij, die meer genade had ontvangen dan alle Engelen te zamen, en in den hemel als Koningin boven alle koren der hemelsche geesten veheven is, ooit door de zonde onder de macht van den duivel geweest zijn? Daarenboven, wie hare nauwe betrekking tot de allerheiligste Drievuldigheid gadeslaat, moet in haar het voorrecht der Onbevleete Ontvangenis erkennen. Zij is de Dochter van God den Vader, van eeuwigheid bestemd om de Moeder van het menschgeworden Woord te zijn; zij is de Bruid van den H. Geest, die hare ziel verrijkte met de volheid der genade en in haren schoot de menschwor-

ding van Christus bewerkte. Zij is inderdaad de Moeder van God den Zoon, de heilige Tempel waarin het ongeschapen Woord maanden lang zijn verblijf hield. Betaamde het dan niet dat God elke zondenvlek van haar verwijderd hield? » Wanneer ik den Verlosser der wereld, onze liefde en onze hoop, tusschen de armen der H. Maagd aanschouw, of zacht aan haar boezem rustend, of in haar heiligen schoot verborgen; wanneer ik den Onomvatbare aldus ingesloten en deze onmetelijkheid als verkleind zie, en dan mijne blikken vestig op mijn Verlosser in dezen nauwen en vrijwilligen kerker, zeg ik somtijds tot mij zelven: Is het mogelijk dat God dezen heiligen Tempel, dien Hij voor zijn Zoon bestemde, deze Woonstede waarin Hij zulk eene lange en wonderbare rust zal nemen, deze maagdelijke Sponde waarop Hij eene geheel geestelijke bruiloft met onze natuur zal vieren, ware 't slechts voor een oogenblik, aan den duivel heeft willen overlaten?

Aldus sprak ik tot mij zelven. En terwijl ik mij daarop tot mijn Verlosser wendde, zeide ik Hem: Gezegend Kind, duld niet, laat niet toe dat de zonde uwe Moeder bevlekket. O, indien Satan tot haar

durfde naderen, terwijl Gij in haar als in een lusthof woont, hoe zoudt Gij bliksems op zijn hoofd doen slingeren! Met welk eene ijverzucht zoudt Gij de eer en de onschuld van uwe Moeder verdedigen! Maar, o gezegend Kind door wien de eeuwen gemaakt zijn, Gij bestaat vóór alle tijden; toen uwe Moeder ontvangen werd, sloegt Gij haar uit het hoogste der hemelen gade; maar Gij zelf vormdet hare leden, Gij stortet haar den adem des levens in, die dat vleesch bezielde, waaruit het uwe moest gevormd worden. O, zie toch toe, o eeuwige Wijsheid, dat zij in datzelfde oogenblik niet met eene afschuwelijke zonde bevlekt worde, niet onder de macht van den duivel gerake; wend door uwe goedheid dit onheil af." 1) Al wie deze teedere en tevens verhevene ontboezeming overweegt, zal volkomen met Mgr. Dechamps en Mgr. Plantier instemmen, dat de aelelaar van Meaux, de groote Bossuet, onder alle redenaren, wellicht het welsprekendst den lof der Moeder Gods verkondigd heeft.

1) Bossuet. Sermon I pour la fête de la conception de la Sainte Vierge.

§ II.

De Onbevleete Ontvangenis van Maria wordt bewezen uit de H. Schrift.

Nadat de eerste menschen tegen God waren opgestaan, sprak de Heer tot de slang, die Eva verleid had: *Omdat gij dit gedaan hebt, zijt gij gevloekt onder alle dieren der aarde. Op uwen buik zult gij kruipen, en stof eten zoolang gij leeft.* Daarna beloofde Hij, in zijne eindelooze barmhartigheid jegens den gevallen mensch, den toekomstigen Verlosser, toen Hij wederom tot de slang, den in de slang verborgen duivel sprak: *Ik zal vijandschap stellen tusschen u en de vrouw, tusschen uw zaad en haar zaad, zij zal u den kop verpletteren, en gij zult haar den hiel belagen.* Ziedaar het eerste Evangelie d. i. de eerste blijde boodschap! Eenmaal zal eene vrouw uit Eva's geslacht optreden, die de vijandin van Satan wezen, en in haren Zoon zijne macht over de menschen verbreken zal, terwijl hij in zijne machteloze woede wel belagen, maar niet waarlijk zal kunnen

schaden. Die vrouw zonder vlek en vol van genade, die vijandin des duivels, schitterend in den glans der hoogste deugd, die nieuwe, heilbrengende Eva, de Moeder van Hem die alleen ons het geestelijke, eeuwige leven geeft, en daarom de ware Moeder van alle levenden is, wij kennen en vereeren haar. En wij aanbidden haren *Zoon*, de gezegende vrucht haars lichaams, die van eeuwigheid God is en in de volheid des tijds uit de Maagd geboren werd, Hem, den *sterken Held*, die eerst in de eenzame woestijn den duivel in tweestrijd overwon, en later aan het Kruis, dien nieuwen boom des levens, als plaatsbekleeder der geheele menschheid, ten aanzien van hemel en aarde, het hoofd der helsche slang verpletterde, en aan zijn geslacht de macht verleende om het duivelsche slangengeslacht te bestrijden en te overwinnen. 1)

De woorden door God tot de slang gesproken: *Ik zal vijandschap stellen* enz. zijn niet alleen een voorspelling van den Verlosser der wereld, maar leeren ook, volgens de schriftuurverklaarders, de Onbevleete Ontvangenis van de allerzaligste Maagd

1) Muré, Bijbelsche Geschiedenis, d. I, blz. 45.

Maria. Door de woorden *Ik zal vijandschap stellen tusschen u en de vrouw, tusschen uw zaad en haar zaad*, wordt de eenzelvigheid aangeduid van de vijandschap tusschen den duivel en het zaad der vrouw (Christus), en van de vijandschap tusschen den duivel en de vrouw zelve (Maria).

Iedereen nu zal toegeven, dat de vijandschap tusschen den duivel en het zaad der vrouw volkomen en altijddurend is, zoodat zij geene voorafgaande vriendschap aanneemt; bijgevolg is insgelijks de vijandschap tusschen de vrouw en den duivel *volkomen en altijddurend*, en sluit zij elke voorafgaande vriendschap uit. Zoodanig zou zij niet geweest zijn, indien de H. Maagd, ware het slechts een oogenblik, aan de erfzonde onderworpen was geweest. De andere woorden *zij zal uwen kop verpletteren* duiden aan: De vrouw zal door de kracht van haar zaad d. i. Christus eene *volkomene* overwinning op den duivel behalen. Maar deze zegepraal zou niet *volkomen* geweest zijn, indien de duivel door zijn vergift of de zonde de vrouw, namelijk de H. Maagd, besmet had. Want in deze veronderstelling zou niet *zij den kop van de slang*, maar, tegen de bepaling Gods in, *de*

slang of de duivel *het hoofd der vrouw* verpletterd hebben. 1)

Naar het gevoelen van niet weinige godgeleerden, o. a. van Mgr. Malou, wordt eveneens in het Hooglied van Salomon, in den mystieken zin genomen, de Onbevleete Ontvangenis van de Moeder Gods geopenbaard. De *Bruid* van het Hooglied betekent zoowel Maria als de Kerk. Nadat de Bruidegom (de H. Geest) de schoonheden en voortreffelijkheden Zijner Bruid beschreven heeft, roept Hij uit: *Gij zijt geheel schoon, mijne vriendin, en geen vlek is in U.* (Hoogl. IV; 7.) Deze plaats is treffend; van den eenen kant wordt eene volmaakte heiligheid verkondigd: *Gij zijt geheel schoon*; en van den anderen kant wordt in de Bruid elke zondesmet geloochend: *Geen vlek is in u.* Het is onmogelijk nauwkeuriger, juister woorden te vinden om de altijddurende en volmaakte heiligheid van Maria uit te drukken. Ook hebben al de verdedigers der On-

1) Vgl. Perrone. Thesis dogmatica de immaculata B. M. V. Conceptione. De immac. B. V. conceptu, ept. IX, pag. 46—49. Zie ook de bulla Ineffabilis, waarin Pius IX van deze schriftuurplaats gewaagt.

bevleete Ontvangenis er zich van bediend.

Het zal hier niet misplaatst zijn onze aandacht te vestigen op een type of voorafbeelding van Maria. Evenals in het Oude Verbond sommige personen en zaken voorafbeeldingen waren van Christus, 1) zoo ook waren er zonder twijfel voorafbeeldingen van Maria. Terstond denkt men aan Judith en Esther, inzonderheid aan deze laatste. Zij immers door de H. Bonaventura een voorafbeeldend persoon van Maria genoemd, is zulks vooral wat het voorrecht van de Onbevleete Ontvangenis der H. Maagd betreft. Op het voorbeeld van den H. Kerkleeraar Bonaventura, maken verschillende schrijvers de schoonste vergelijkingen tusschen Esther en Maria. 2) Deze koningin

1) Wat personen aangaat, denken wij o. a. aan Mozes, David en Salomon, en wat zaken betreft, aan het paaschlam, de steenrots in de woestijn, enz. De steenrots, zegt de H. Paulus, was Christus, d. i. was een voorafbeelding van Christus.

2) Vgl. Passaglia. De immaculato Deiparae Conceptu, Sect. 5a No. 1066. Van Gestel. De Esther van het Oude en Nieuwe Verbond. Mgr. B. Malou. L'immaculée Conception. Tome I, p. 335.

zegt Mgr. Malou — was bewonderenswaardig door hare schoonheid, het beeld harer heiligheid. De koning (Assuërus) beminde haar met voorliefde. Zoo ook was Maria bewonderenswaardig door de volheid van genade waarmede zij begiftigd was, en door de liefde des H. Geestes door wien zij met voorliefde bemind werd. Esther werd boven alle bewoners van Assyrië verheven; Maria werd verheven boven alle schepselen. Esther werd in de plaatst van Vasthi gesteld, de eerste echtgenoot van Assuërus, die om hare fouten verworpen werd; Maria werd in de plaats van Eva gesteld, wier misdaad zij moest herstellen. Assuërus had op straffe des doods verboden, ongeroepen zijn troon te naderen, maar ten gunste van Esther op die algemeene wet eene uitzondering gemaakt; zoo ook had God een doodvonnis geveld tegen alle kinderen van Adam, maar *deze wet had geen kracht ten opzichte van Maria, die de gevolgen er van niet onderging.* Esther mishaaide nimmer aan Assuerus; ook *mishaaide Maria nimmer aan God.*

Ook uit de H. Schrift van het Nieuwe Verbond (het Evangelie van den H. Lucas) wordt dit voorrecht van Maria voortreffelijk aangetoond. De aartsengel Gabriël

werd door God naar Nazareth, een stadje van Galilea, tot eene maagd gezonden, die verloofd was aan een man, met name Jozef, en de naam der Maagd was Maria. Terwijl zij in het vertrek dat zij bewoonde, zich alleen bevond, was zij waarschijnlijk in een vurig gebed verzonken. Heerlijk schouwspel voor God, voor de Engelen en de menschen! Al wat vlekkeloos in de onschuld — merkt een begaafd schrijver op — al wat schoon is in de maagdelijkheid, al wat verrukkelijk is in Gods heilige liefde, was op haar gelaat, in haar houding, in geheel haar uiterlijk te lezen. De hemelgezant trad tot haar binnen, om haar het aanbiddelijk geheim der menschwording aan te kondigen. Vol eerbied voor de bij uitstek uitverkorene van Gods liefde, sprak hij haar toe: *Wees gegroet, gij vol van genade, de Heer is met u gezegend zijt gij onder de vrouwen.* 1) Wie zal het schoone van zulken beteekenisvollen groet, zooals aan niemand ooit was te beurt gevallen, naar waarde beschrijven! Zoozeer is zij bevoorrecht dat zij door een overvloedigen en onafgebroken bijstand van

1) Lucas I; 28.

God begunstigd, en boven alle vrouwen uitverkoren om de Moeder des Verlossers te zijn, meer genaden heeft verkregen dan alle Engelen en menschen te zamen. Kon wel de bij uitstek gezegende onder de vrouwen ooit aan den vloek der zonde zijn onderworpen geweest? Hebben andere Heiligen de genade voor een *gedeelte* verkregen, Maria heeft hare *volheid* ontvangen; en volgens het gevoelen van verschillende godgeleerden, wordt ook hieruit afgeleid, dat zij met de oorspronkelijke heiligheid begiftigd en dus altijd aan God welgevallig is geweest.

§ III

Het gevoelen der H.H. Kerkleeraren over de Onbevleete Ontvangenis van Maria.

Niet alleen de H. Schrift, maar ook de Overlevering geeft getuigenis van de Onbevleete Ontvangenis van Maria. Om deze Overlevering te leeren kennen, mag men geenszins verzuimen te onderzoeken, wat de H.H. Kerkleeraren omtrent dit punt geleerd hebben. Zij immers zijn mannen, die om hunne heiligheid en wetenschap in de Kerk een zeer groot gezag bezitten, en daarenboven allergetrouwste getuigen zijn van het geloof der Christenen in hun tijd. Alvorens echter tot dit onderzoek over te gaan, is het van groot belang te vernemen hoe duidelijk en voortreffelijk reeds de H. Apostel Andreas Maria's Onbevleete Ontvangenis beleet.

In de »akten van het martelaarschap van den H. Apostel Andreas, ongeveer het jaar 80 door de priesters en diakenen van Achaia geschreven» wordt het volgende

vermeld: De H. Andreas sprak tot Egeüs proconsul van Patras: »Gelijk de eerste mensch uit onbevleete aarde was gemaakt, zoo moest ook een volmaakt mensch uit eene *onbevleete Maagd* geboren worden, opdat de Zoon Gods, die de menschen had geschapen, het leven kon herstellen, wat Adam hen had doen verliezen." Deze getuigenis is van het grootste gewicht. De benaming van *onbevleete Maagd*, ten tijde van de Apostelen — merkt Mgr. Malou op — is eene zeer merkwaardige zaak; maar zij verkrijgt een nieuw gewicht als men bedenkt, dat de zuiverheid van Maria hier vergeleken wordt met de aarde, voordat God haar (de aarde) gevloekt en nadat Hij haar gezegend had.

Voorals men deze woorden met de getuigenissen der H.H. Vaders in verband brengt, die in stellige termen de voortdurende en oorspronkelijke heiligheid van Maria verkondigd hebben, dan hebben zij de kracht van eene uitdrukkelijke getuigenis. De H.H. Leeraars der volgende tijden hebben het gewicht er van wel gevoeld. Na de diakenen van Achaia hebben zij als eenparig herhaald, dat de heilige Menschheid van onzen Heer is gevormd uit de onbe-

vlekte aarde van het maagdelijk paradijs, uit een zuiver en heilig leem, namelijk de allerzaligste Maagd.

Wie het gevoelen der H.H. Kerkleeraren over de voorrechten van Maria raadpleegt, gevoelt zich getroffen, opgetogen over de schoone woorden waarmede zij van hare wonderbare heiligheid, en in het bijzonder, al is het ook dikwijls niet *uitdrukkelijk*, van hare Onbevleete Ontvangenis gewagen. Zij noemen haar den *gesloten tuin*, welken de list des belagers niet kan beschadigen; den eerbiedwekkenden *tempel Gods*, welke door de goddelijke stralen verlicht, vol is van de heerlijkheid des Heeren; de *Koningin*, die uit den mond des Allerhoogsten geheel volmaakt, schoon en Gode welgevallig en *nooit door eenige zondelek besmeurd* voortkwam. Zij vergelijken haar met de nog maagdelijke, nog onschuldige, nog ongekrenkte Eva, en geven haar betrekkelijk de medegedeelde onschuld en gerechtigheid zelfs den voorrang boven deze. Ook noemen zij haar de *lelie onder de doornen*, de *vlekkelooze*, *altijd gezegende*, de *onbevleete aarde*, waaruit de nieuwe Adam gevormd is, de *eenige dochter des levens* en niet des doods, den *genade-knop*, die uit een bedorven en

ontstoken wortel, tegen de algemeene wetten in, door bijzondere goedheid Gods, altijd groene ranken schiet. 1)

Om den lezer nog meer te overtuigen, dat de H.H. Vaders en Kerkleeraren, die in de Kerk als schitterende sterren hun licht verspreidden, Maria's oorspronkelijke heiligheid en gerechtigheid verkondigden, zullen wij eenige meer uitvoerige getuigenissen aanhalen.

Het eerst valt onze aandacht op den H. Efrem, den Syriër, die in de vierde eeuw leefde. Deze Heilige, uitstekend door wetenschap, welsprekenheid en dichterlijken gloed, dien men op elke bladzijde zijner werken gewaar wordt, werd de profeet en het orakel der Kerk genoemd, en bezat een zoo groot gezag, dat, volgens den H. Hieronymus, in sommige kerken zijne geschriften, na de lezing der H. Schrift, openlijk werden voorgelezen. De H. Efrem nu noemt Maria o. a. de met zegeningen vervulde Moeder Gods, geheel en al rein, geheel en al zonder vlek, geheel en al zonder bederf, geheel en al ongedeerd, maagd naar het lichaam en maagd naar de ziel, *schoon van*

1) Bulla Ineffabilis.

natuur, een bloem die nimmer verwelkt, alleen gansch onbevlekt. 1)

De H. Joannes Chrysostomus, aartsbischop van Constantinopel, de vorst der gewijde redenaars en ongetwijfeld een der meest beroemde en gezagvolle Leeraren der Kerk, laat God op de volgende wijze tot de slang spreken: »Ik zal Mij niet tevreden stellen met u op den grond te laten kruipen, maar Ik zal eene vrouw tegenover u stellen, die *uwe vijandin* zal zijn, *zonder verbond met u*; en niet alleen haar, maar ook haar zaad zal Ik tot altijddurenden vijand van uw zaad maken.” 2)

Zulk eene vrouw (Maria) kon, in de gedachten van den H. Joannes Chrysostomus, nimmer in vriendschap met den duivel zijn, nooit onder zijn juk gebukt gaan.

Niet minder duidelijk spreekt de H. Maximus van Turijn (5e eeuw) over het voorrecht der Moeder Gods: »Maria was eene geheel geschikte woonplaats voor Christus, minder door de hoedanigheden van haar

1) S. Ephrem. Oratio ad Deiparam. III.

2) S. Joannes Chrys. Homelia XVII in Genesisin.

lichaam, dan door de *oorspronkelijke genade* welke zij ontvangen had 1).

Dat het ontvangen der *oorspronkelijke genade* gelijk staat met in genade geschapen te zijn, hieraan zal niemand twijfelen.

Ook de groote H. Kerkleeraar Augustinus verdedigt de Onbevleete Ontvangenis der H. Maagd. In den strijd tegen den ketter Pelagius leert deze Heilige, dat niemand (althans zonder eene bijzondere genade), gedurende zijn leven, elke dagelijksche zonde kan vermijden. Deze bewering is gegrond op de uit de erfzonde ontstane zwakheid van den mensch. Terstond echter laat hij er op volgen: »Uitgezonderd de H. Maagd Maria, van wie ik, uit eerbied voor den Heer, volstrekt niet wil dat er spraak zij, wanneer er over zonde gehandeld wordt; want vandaar weten wij dat meer genade om de zonde onder elk opzicht te overwinnen, haar geschonken is, die verdiende Hem te ontvangen en voort te brengen, welke zekerlijk niet met zonde is bevlekt geweest.»

De H. Augustinus sprak hier over *zonde*

1) S. Max. Taur. hom. V. in nativ. Domini.

in het algemeen, en bedoelde, gelijk vele godgeleerden (ook de H. Alfonsus de Liguorio) zijne woorden uitleggen, zoowel de *erfzonde* als de *dadelijke zonde*. Had de H. Kerkleeraar gemeend, dat de Moeder Gods aan het lot der andere Adamskinderen was onderworpen geweest, zou hij dan wel hebben kunnen beweren, dat zij meer genade had verkregen om de zonde *onder elk opzicht* te overwinnen? 1)

Door den H. Alfonsus de Liguorio, een allervurigsten vereerder van de Onbevleete Ontvangenis van Maria, worden nog de volgende woorden van den H. Augustinus aangehaald op de groetenis des Engels: *Wees gegroet, gij vol van genade:* »Hierdoor toonde hij dat zij *geheel en al* buiten de gramschap van het eerste vonnis viel, en dat de *volle* genade der zegening aan haar was teruggegeven. (S. Aug. Sermo XI. in nativ. Domini). 2)

Zooals uit het voorgaande ons gebleken is, werd van de eerste tijden af de Onbe-

1) Vgl. Perrone. De immac. B. M. Conceptu, p. 69. Passaglia. in o. c. sectio 6a no. 1259.

2) S. Alfonsus. Dissertatio de censuris circa immac. B. M. V. Concept. lib. VII, pag. 244.

vlekte Ontvangenis van Maria geleerd. Nog vele voortreffelijke verdedigers hiervan, onder Kerkleeraren en geestelijke schrijvers, kunnen worden opgenoemd: zooals de H. Ambrosias, de H. Petrus Chrysologus, Paschasius Radbertus, de H. Petrus Damianus, de H. Thomas van Villanova, Taulerus, Petrus Comestor, de H. Laurentius Justinianus en anderen; het is echter niet noodig ons met allen in het bijzonder bezig te houden. Nochtans zij het mij vergund de aandacht van den lezer nog op sommige uitstekende mannen van latere tijden te vestigen.

Merkwaardig is de *Verhandeling over de Ontvangenis der H. Maagd Maria*, een werkje van een schrijver uit de twaalfde eeuw. Dat de H. Anselmus, zooals sommigen meenen, de schrijver daarvan is, wordt door Hurter, den uitgever van *Sanc-torum Patrum Opuscula Selecta* (XII, p. 89) om gegronde redenen ontkend. Ook volgens hem is de schrijver de eerste, die aan de verdediging van het voorrecht van Maria een geheel werkje gewijd heeft. Eenige regelen hiervan zal ik hier aanhalen. »Niets, o Vorstin, is aan U gelijk, niets met U te vergelijken; want alles wat bestaat is of

boven U of onder U. Wie zal naar zulke verhevenheid opzien, wie haar bereiken? En voorzeker, om tot eene zoo groote voortreffelijkheid te geraken, ontsproot Gij *al-lerzuiverst* op eene zeer nederige plaats, dat is in den schoot uwer moeder. Waart Gij op zulke wijze niet ontvangen, dan zou't Gij tot eene zoo groote verhevenheid niet gekomen zijn."

Op even voortreffelijke wijze verkondigt de H. Petrus Paschasius, Martelaar (13de eeuw) het voorrecht der H. Maagd: »Men moet weten en gelooven dat de H. Maagd, door eene bijzondere genade van God, diegene is waarvan de spreuken van Salomon zeggen, dat zij vóór al het geschapene uitverkoren is om Moeder Gods te zijn. Zij is dan ten allen tijde in de genade Gods geweest. God heeft haar voor de *erfzonde*, welke doodelijk is, en voor elke andere oneer willen behoeden; dit bewerkte Hij door eene bijzondere genade, omdat Hij, die de schoonste onder de kinderen der menschen is, het vleesch wilde aannemen. Was de Maagd Maria ooit met de erfzonde bevestigd geweest, dan zou men moeten toegeven dat zij eenigen tijd aan de toorn Gods was onderworpen geweest, hetgeen noch gezegd,

noch geloofd kan worden Zij is door God voor elke smet, zoowel de *erfzonde* als de dood- en dagelijksche zonde behoed. Daarom zegt de H. Schrift: *Gelijk de leliën onder de doornen, alzoo is mijne vriendin onder de dochters.* En eene andere Schrift zegt: *Geheel schoon zijt gij, en geen vlek is in U."*

Uit de zeventiende eeuw vernemen wij eene overheerlijke getuigenis van den beminlijken bisschop van Genève, den H. Kerkleeraar Franciscus van Sales: » God bestemde voor zijne H. Moeder eene gunst, de liefde van een Zoon waardig, die geheel wijs, almachtig en goed zijnde, voor Zich eene Moeder naar zijn welbehagen moest bereiden, en bijgevolg wilde Hij dat zijne Verlossing bij wijze van behoedmiddel, op haar werd toegepast, opdat de zonde, die van geslacht tot geslacht overging, haar niet zou naderen; en zoo voortreffelijk werd zij vrijgekocht, dat, toen de vloek der erfzonde op het punt stond zijne wateren over de ontvangenis van deze H. Vrouw met zooveel geweld uit te storten als hij het over die der andere dochters van Adam deed, hij dáar niet verder ging, maar zich terughield, evenals vroeger de Jordaan in den tijd van

Josué, en uit denzelfden eerbied; want deze stroom weerhield zijn loop uit eerbied voor de Ark des Verbonds, die voorbijging; en de erfzonde hield hare wateren terug uit eerbied voor den waren Tabernakel van het eeuwige Verbond." 1)

Ziedaar de gevoelens van verscheidene Kerkleeraren en beroemde, door deugd en wetenschap uitmuntende mannen, 2) vanaf de eerste tijden van het Christendom, over de Onbevleete Ontvangenis van Maria. O, hoe goed doet het aan het Katholieke hart, door zulke krachtige en welluidende stemmen de wonderbare genaden te hooren ver-

1) H. Franciscus v. Sales. Verhandeling over de liefde Gods, b. II. h. 6.

2) In het voorbijgaan merke men op dat in het jaar 1497 de beroemde Universiteit van Parijs zich onder eede verplichtte om de Onbevleete Ontvangenis van Maria te verdedigen, en besloot, iedereen die de tegenovergestelde leer zou houden, uit haar midden te verdrijven. Dezelfde eed om dit voorrecht van Maria te verdedigen, werd later ook afgelegd door de Universiteiten van Palermo, Salamanca, Valentia, Keulen, Munchen en andere. De Universiteit van Weenen verbond zich zelfs jaarlijks daags vóór het feest der Ontvangenis van Maria te vasten.

kondigen welke de Schenker der hemelsche gaven aan Haar heeft medegedeeld, wier oogen van uit den hemel vol goedertierenheid op ons nederzien, wier moederhart ons, hare kinderen, met de teederste liefde bemint.

Wie de lofprijzingen van talrijke beroemde schrijvers uit verschillende eeuwen over de Onbevleete Ontvangenis van Maria leest, meene niet, dat in de Katholieke Kerk immer allen omtrent dit voorrecht der H. Maagd overeenstemden. Immers sedert de 12e eeuw hebben, zeer vele jaren lang, niet weinige door deugd en wetenschap uitstekende mannen, zelfs sommige H.H. Kerkleeraren, zooals de H. Thomas van Aquine en de H. Bernardus, althans op eenige plaatsen hunner werken, die waarheid bestreden. (Zie o. a. St. Thom. p. 3a. qu. 27. a. 2. St. Bern. Ep. 174a ad Canonicos Lugdunenses). Doch men verlieze niet uit het oog, dat in die tijden zelfs geen spraak was van de dogmaverklaring der Onbevleete Ontvangenis. Indien die heilige mannen in latere tijden hadden geleefd, toen het feest der Ontvangenis van Maria overal gevierd werd, vervolgens de dekreten van Pausen en Kerkvergaderingen en de getuigenissen, uit de overleveringen van alle kerken geput, geweten hadden, zouden zij voorzeker deze waarheid allervurigst verdedigd hebben. In den bovengenoemden brief ver-

klaart de H. Bernardus, dat hij bereid is zich geheel aan het gezag der Kerk te onderwerpen. Dien strijd liet God ongetwijfeld toe, opdat de waarheid des te schitterender aan den dag zou komen.

§ IV.

Uitspraken en handelingen van Pausen en Kerkvergaderingen ten gunste van de Onbevleete Ontvangenis van Maria.

Het gevoelē der Kerk, gedurende verschillende eeuwen, over het voortreffelijke voorrecht der H. Maagd, blijkt glansrijk uit de uitspraken en handelingen van hen, die door God als Opperherders zijn aangesteld om de geloovigen te onderwijzen en te besturen. In de eerste tijden hielden de Roomsche Pausen een diep stilzwijgen. Nadat echter onder niet weinige geleerden een hevige strijd omtrent de Onbevleete Ontvangenis der Moeder Gods ontstaan was, deden zij hun best om de woelingen die daaruit voortkwamen te bedaren. Welverre van ooit de tegenstanders van dit voorrecht in het gelijk te stellen, hebben zij zich menigmaal ten gunste daarvan uitgelater, en de vereering der Onbevleete Ontvangene Maagd 1) op verschillende wijzen o. a. door

1) Over de vereering der Onbevleete Ontvangene Maagd zie de volgende paragraaf.

de instelling van een feest, door het verleenen van aflaten, enz. bevorderd.

In 1483 gaf Paus Sixtus IV eene verordening waarin hij verbood het gevoelen van hen te veroordeelen, die de Onbevleete Ontvangenis van Maria aannamen. In 1618 verbood Paulus V in redevoeringen, stellingen en andere openbare handelingen te beweren, dat de H. Maagd met de erfzonde ontvangen is. Gregorius XV ging nog verder en verbood in 1622 deze leer (dat de H. Maagd met de erfzonde ontvangen is) ook in niet openbare redetwisten te bevestigen, en zonderde hen slechts uit, die daartoe van den H. Stoel vergunning hadden ontvangen. 1)

Allerbelangrijkst is omtrent ons onderwerp het pauselijk sshrijven van Alexander VII, den 8. December 1661: »Het is inderdaad eene oude en vrome meening der geloovigen, dat de ziel der H. Maagd, *op het eerste oogenblik van hare schepping en instorting in het lichaam*, door eene bijzondere genade en voorrecht van God, ter wille van de verdiensten van Jesus Christus, zijn Zoon, den Verlosser van het men-

1) Vgl. Butler. Vie des Saints, tome VI.

schelijk geslacht, *van de smet der erfzonde is bevrijd gebleven*; en in dien zin vieren zij met groote plechtigheid het feest harer ontvangenis." Zoo duidelijk was te voren de Onbevleete Ontvangenis door niemand verklaard. Paus Gregorius XVI vergunde in de Praefatie der Mis de woorden: *in de Onbevleete Ontvangenis te bezigen*, en in de Litanie der H. Maagd: *Koningin zonder erfzonde ontvangen*.

De lezer oordeele nu, of de Pausen, die immer bezorgd zijn om de door God geopenbaarde leer ongeschonden te bewaren, zóó hadden kunnen handelen en spreken, indien Maria ooit door de erfzonde aan God mishraagd had.

Ook verschillende Kerkvergaderingen hebben ten gunste van Maria's Onbevleete Ontvangenis gesproken. Het zesde algemeen Concilie te Constantinopel gehouden onder Paus Agato in het jaar 680, ontving onder algemeene toejuiching den brief van Sofronius, Patriarch van Constantinopel, waarin hij de H. Maagd *heilig naar lichaam en ziel en vrij van elke smet der zonde noemde*. 1)

1) Vgl. d'Argentan. *Conferences sur les grandeurs de Marie*.

In het zevende algemeen Concilie werd het volgende bepaald: »Indien iemand niet belijdt dat de H. Maagd en Moeder Gods Maria *verhevener is dan alle zichtbare en onzichtbare schepselen*, hij zij in den ban." Hoe kon de H. Maagd — merkt de H. Alfonsus de Liguorio op — nog verhevener dan alle Engelen genoemd worden, indien de erfzonde haar ooit besmet had, waardoor zij niet alleen beneden de Engelen, maar ook geheel en al buiten de genade en vijandin van God zou geweest zijn! Meer nog dan deze uitspraken geldt voor ons onderwerp de verklaring, welke het Concilie van Trente op den 17. Juni 1546 aan het dekreet over de erfzonde toevoegde: »Deze H. Kerkvergadering verklaart echter, dat het hare meening niet is, in dit dekreet, wanneer over erfzonde gesproken wordt, de heilige en onbevleete Maagd en Moeder Gods Maria in te sluiten, maar dat de constitutiën van Sixtus IV, gel. ged., moeten onderhouden worden, onder dezelfde straffen in de constitutiën vermeld, welke zij hernieuwt." 1)

1) H. Kerkverg. van Trente. Zitt. V, dekreet over de erfzonde,

Door deze verklaring — zegt Paus Pius IX — duiden de Vaders van het Concilie van Trente, naar omstandigheden van zaken en tijden, genoegzaam aan, dat de allerheiligste Maagd van de vlek der erfzonde is bevrijd gebleven, en gaven duidelijk te kennen dat wettiglijk niets uit de H. Schrift, niets uit de Overlevering en het gezag der Vaders kon worden aangevoerd, wat op eenige wijze met het zoo groote voorrecht der Maagd in strijd is.

Ja zelfs, het genoemde Concilie zou de dogmaverklaring van Maria's Onbevleete Ontvangenis hebben uitgesproken, zoo niet eenige godgeleerden van de orde van den H. Dominicus allerdringendst verzocht hadden haar tot een anderen tijd uit te stellen. 1)

1) S. Alfonsus de Liguorio. Dissertatio de censuris etc.

§ V.

De vereering der H. Maagd als Onbevlekt Ontvangen.

De vereering der H. Maagd als *Onbevlekt Ontvangen* openbaart op schitterende wijze het geloof der Christenen omtrent dit uitstekend voorrecht haar door God geschonken.

Evenals een boom, die in zijne jeugd nog teeder is, maar met verloop van tijd opschiet, zoodat hij, diep in den grond geworteld, zijne takken ver uitspreidt en overvloedige vruchten voortbrengt; zoo ook geschiedde het met de vereering der Onbevleete Ontvangenis van Maria. Van den tijd der Apostelen af bestond zij reeds; maar langzamerhand ontwikkelde zij zich, niet tegenstaande er van verschillende kanten strijd tegen gevoerd werd, totdat zij eindelijk tot vollen wasdom geraakte.

Het Latijnsche Ceremonieel, door Paus Leo III, den H. Thomas en anderen toegeschreven aan den H. Petrus, noemt Maria *Onze vlekkelooze Meesteres*. In de

Oostersche Kerkgebeden van den H. Jacobus wordt zij *geheel onbevlekt* genoemd. Nog in vele andere kerkgebeden uit de oudste tijden treft men dergelijke eeretitels aan, die de volmaakte, ongerepte heiligheid der Moeder Gods uitdrukken. Maar inzonderheid moet men, wat deze zaak betreft, op het feest der Ontvangenis van Maria de aandacht vestigen. De vraag wanneer juist dit feest het eerst gevierd is, kan moeilijk met zekerheid worden beantwoord; allerwaarschijnlijkst geschiedde dit in het Oosten in de vijfde eeuw, doch in het Westen in de negende, volgens sommigen in de zevende eeuw. Te Napels werd het in de negende eeuw gevierd; vervolgens in België, Duitschland, Engeland, Spanje, Portugal, Frankrijk, totdat het over de geheele katholieke wereld werd uitgestrekt en bepaald op den 8. December. Dit had algemeen in de Kerk plaats ten tijde van Paus Sixtus IV, welke een eigen Officie voor dezen dag had goedgekeurd en hun, die dezen feestdag vierden, dezelfde aflaten verleende, als Urbanus IV bepaald had voor het feest van het H. Sacrament. Eindelijk stelde Paus Clemens XI, den 6. December 1708, dit feest voor allen verplichtend. Dit bewijst ongetwijfeld dat

de Onbevleete Ontvangenis van Maria reeds voor eeuwen algemeen door de Katholieken geloofd werd. Immers de Katholieke Kerk viert slechts feest van een heilige of van iets dat zij heilig acht; bijgevolg hield en houdt de Kerk nog de Ontvangenis van Maria voor onbevleete en heilig. Daarenboven, zooals in de voorgaande paragraaf is opgemerkt, leerde Paus Alexander VII: »Het is eene oude en vrome meening der geloovigen, dat de ziel der H. Maagd, *op het eerste oogenblik harer schepping en instorting in het lichaam, van de smet der erfzonde is bevrijd gebleven;*” en liet er terstond op volgen: »En *in dien zin* vieren zij met groote plechtigheid het feest harer Ontvangenis.”

Niet slechts door het vieren van dit feest, maar ook op vele andere wijzen bracht men hulde aan de zoo bij uitstek begunstigde Maagd. Sedert de dertiende eeuw werden broederschappen, en later ook congregatiën, ter eere van de Onbevleete Ontvangenis van Maria opgericht; een groot getal bisdommen, kerken, steden en rijken stelde men onder de bijzondere bescherming van de Onbevleete Maagd. Eindelijk, behalve dit alles, gaven nog andere godsdienstige ge-

bruiken, o. a. het dragen van medailles en scapuliers, eene uitstekende getuigenis, dat de godsvrucht tot de vlekkelooze Moeder Gods diep in de harten der geloovigen gevestigd was en meer en meer wortel schoot. Het kan nuttig zijn eenige dier godsdienstige gebruiken eenigszins nader te beschouwen.

a. De medaille van de Onbevleete Ontvangenis. In het jaar 1830 zag in Parijs eene vrome novice van de orde der Barmhartige Zusters in het gebed een wonderbaar beeld, dat de H. Maagd voorstelde, gelijk men haar onder den titel van de Onbevleete Ontvangenis gewoonlijk afbeeldt. Stralen van een onbeschrijfelijk schitterend licht stroomden uit de uitgestrekte handen der H. Moedermaagd. Op hetzelfde oogenblik hoorde de novice eene stem, welke haar zeide: »Deze stralen zijn het teeken der gunsten, welke Maria voor de menschen afsmeeft.» Rondom het beeld stond met gouden letters geschreven: »O Maria, zonder zonde ontvangen, bid voor ons, die onze toevlucht tot u nemen.»

Terstond daarna keerde het beeld zich om, en op de achterzijde bemerkte de zuster de letter M, uit wier midden zich een

kruis verhief, en daaronder de allerheiligste Harten van Jesus en Maria. Nadat zij dit alles nauwkeurig had gadegeslagen, riep haar op nieuw eene stem toe: »Naar dit voorbeeld moet eene medaille geslagen worden, en de personen die dezelve dragen, als zij kerkelijk gewijd is, en met aandacht het schietgebedje bidden, zullen zich in de bijzondere bescherming der Moeder Gods verheugen.» Daar deze verschijning zich ten tweede en derde maal herhaalde, werd er aan Zijne Hoogwaardigheid den aartsbischop kennis van gegeven. Deze veroorloofde terstond dat de medaille geslagen werd, en weldra hoorde men van verscheidene wonderbare genezingen en bekeerungen. (Uit een brief van den bestuurder der Barmhartige Zusters van Parijs) 1)

b. Het *rozenhoedje van de Onbevleete Ontvangenis*, in het jaar 1845 door een pater Capucijn verspreid, is tegenwoordig onder de geloovigen zeer algemeen. Het bestaat uit 15 korallen, verdeeld in drie deelen, waarvan elk 1 *Onze Vader* en 4 *Wees gegroeten* bevat. Men voegt er de medaille

1) De *harbe*. Geloofs- en zedeleer, 2e deel, bladz. 85.

der Onbevleete Ontvangenis bij. Na het kruisteecken gemaakt te hebben, begint men met de lofspraak: »*Gezegend zij de heilige en Onbevleete Ontvangenis der allerheiligste Maagd Maria,*» daarna bidt men eenmaal het *Onze Vader*, 4 maal het *Wees gegroet* en eenmaal het *Eere zij den Vader enz.*; de twee overige gedeelten bidt men op dezelfde wijze. Als zulk rozenhoedje gewijd is door den Paus of door een daartoe bevoegd priester, en men het op de zoeven aangegevene wijze en met een rouwmoedig hart bidt, kan men telkens een aflat van 300 dagen, en eenmaal in de maand een vollen aflat verdienen, mits het dagelijks gebeden wordt. Wie echter aan dezen vollen aflat wil deelachtig worden, moet op eene waardige wijze het H. Sacrament der Biecht en de H. Communie ontvangen. Deze aflaten zijn toevoegelijk aan de zielen in het vagevuur.

c. *Het scapulier der Onbevleete Ontvangenis*, dat van wollen stof en hemelsblauw moet zijn, werd den 2 Februari 1617 in eene openbaring aangeduid aan de Eerwaardige Ursula Benincasa, stichteres van de Orde der Zusters Teatijnen te Napels. Deze ootmoedige zuster, wier deugden, bij

dekreet van Paus Pius VI, *heldhaftig* zijn verklaard, mocht in eene harer menigvuldige geestvervoeringen de H. Maagd Maria zien. Een koor van maagden, allen op dezelfde wijze gekleed, begeleidden Maria, die het Kind Jesus in hare armen hield. Zij zeide tot de nederige boetelinge: »Heb moed, Ursula, ween niet meer, doe in plaats van uwe zuchten vreugdetonen hooren, luister aandachtig naar hetgeen mijn en uw Jesus, die op mijne borst rust, u zeggen zal." Na Maria sprak Jesus: »Bouw een klooster, waarin drie en dertig maagden, gelijk mijne Moeder gekleed, leven zullen volgens den regel der Eremieten en onder den titel der Onbevleete Ontvangenis. Ik beloof bijzondere en overvloedige gunsten aan diegenen, welke deze levenswijze zullen omhelzen en alles doen, wat haar in die heilige schuilplaats zal worden voorgeschreven." Ursula vroeg terstond dezelfde gunsten ook voor die personen in de wereld, welke het blauwe scapulier zouden dragen, Maria oprecht vereeren en de kuisheid volgens hun staat beoefenen. Haar verzoek werd aanstonds ingewilligd; want nog duurde hare geestvervoering voort, en reeds zag zij eene menigte Engelen een groot aantal dier sca-

pulieren over de geheele aarde verspreiden. Van toen af ontving men gretig en droeg men met eerbied het scapulier der Onbevleete Ontvangenis. (*Kleine geestelijke schat*).

In 1710 keurde Paus Clemens XI de wijze goed om het blauwe scapulier van de Onbevleete Ontvangenis te zegenen en op te leggen, en hechte er bijzondere aflaten aan. Wie in dit scapulier door een daartoe bevoegd priester is ingewijd en het draagt, ontvangt elken dag, en zelfs zoo menigmaal hij, in welke plaats ook, zesmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroot* en *Eer zij den Vader enz.* bidt ter eere van de allerheiligste Drievuldigheid en Onbevleete Ontvangenis, voor de verheffing der H. Kerk, voor de uitroeijing der ketterijen en voor de eendracht onder de Christenvorsten, — alle aflaten der zeven Hoofdkerken van Rome, van Portiuncula, van Jeruzalem en van den H. Jacobus van Compostella. In het werkje getiteld: *Kleine geestelijke schat* worden nog eene menigte andere volle en gedeeltelijke aflaten opgenoemd.

Onder de talrijke uit vroegere tijden vurige vereerders der Onbevleete Ontvangenis van Maria schittert de gelukzalige

Joannes Berchmans. De engelachtige jongeling, die gaarne en dikwijls over dit buitengewone voorrecht van de Moeder des Heeren sprak, was gewoon, telkens als hij aan tafel kwam, alvorens zijn servet te ontvouwen, een *Wees gegroet* te bidden ter eere van Maria's Onbevleete Ontvangenis. Twee zaken vooral zijn opmerkenswaardig. Vooreerst had hij de belofte afgelegd, zijn eerste werk, dat hij in het licht zou geven, over de Onbevleete Ontvangenis der Moedermaagd te schrijven; daarom had hij reeds het plan van zijn te schrijven werk gevormd en vele bouwstoffen uit de Kerkvaders en andere schrijvers bijeenverzameld. Maar bijzonder treffend is het volgende geval. In het laatste jaar zijns levens deed hij eene opdracht aan de H. Maagd, in tegenwoordigheid van het H. Sacrament, met het zegel der Sociëteit en zijne handteekening voorzien, in deze woorden: »Ik Joannes Berchmans, de onwaardigste zoon der Sociëteit van Jesus, beloof U en uwen Zoon, dien ik belijd hier tegenwoordig te zijn in het hoogheilig Sacrament des Altaars, altijd te zullen wezen — zoo de Kerk het niet anders bepaalt — de trouwe verdediger en voorstander uwer Onbevleete

Ontvangenis. Ter bekrachtiging onderschrijf ik dit met mijn eigen bloed en druk er den naam van Jesus, het zegel der Sociëteit, op. A^o. 1620. — Joannes Berchmans. J. H. S." Toen men na den dood des gelukzaligen deze belofte aan den geleerden en godvruchtigen kardinaal Bellarminus mededeelde, riep hij in verrukking uit: Wat eene heerlijke zaak dat hij deze getuigenis voor de H. Maagd geschreven heeft! Gelukkige vond! Ik voor mij geloof dat Maria zelve hem dit heeft ingegeven. 1)

De godsvrucht tot de onbevleete Maagd heeft in de laatste vijf en twintig jaren, sedert de dogmaverklaring door Pius IX, eene verbazende vlucht genomen. Nog dieper werd zij in de harten der Katholieken geworteld na de verschijning der H. Maagd in 1858 aan een eenvoudig en onschuldig meisje, Bernadette Soubirous genaamd, op de Massabiella-rots te Lourdes. Bij een dier verschijningen noemde zij zich de *Onbevleete Ontvangenis*.

Deze warme vereering bracht de voortreffelijkste vruchten voort; het standvastig

1) S. Van den Anker, S. J. Het leven van den Zaligen Joannes Berchmans.

kinderlijk vertrouwen op Maria werd niet beschaamd. Mocht men aan talrijke en uitstekende tijdelijke gunsten deelachtig worden, nog overvloediger geestelijke weldaden werden over de Katholieken uitgestort op de voorspraak van haar, die ons al de schatten van Gods genaden mededeelt.

§ VI.

Een woord over de dogmaverklaring der Onbevleete Ontvangenis van Maria.

Een dogma of geloofsartikel is eene waarheid, welke door God geopenbaard en door de H. Kerk te gelooven is voorgesteld. 1) Eene waarheid wordt geacht door de Kerk als geloofspunt te zijn voorgesteld, vooreerst wanneer zij ten *allen tijde, overal en eensluidend* den geloovigen in christelijke onderwijzingen of anderszins wordt voorgehouden; vervolgens wanneer zij door een algemeen Concilie of door den Paus, als Leeraar en Opperhoofd der Kerk sprekende (*ex cathedra*), plechtig als geloofspunt verklaard en der gansche Kerk te gelooven wordt voorgeschreven.

Ofschoon nu de waarheid der Onbevleete Ontvangenis van Maria immer in de Kerk is aangenomen, door verschillende H.H.

1) Eene geopenbaarde waarheid wordt door de H. Kerk geput of uit de H. Schrift, of uit de Overlevering, of uit beiden te zamen.

Vaders, godgeleerden enz. in den loop der eeuwen uitdrukkelijk geleerd en tegen de bestrijders van dit voorrecht verdedigd is, zoodat zij met verloop van tijd zich des te duidelijker openbaarde, en jaren lang vóór 1854 wellicht zonder vermetelheid niet kon worden geloochend 1); moest zij nochtans niet vóór de plechtige dogmaverklaring, op straffe van *ketterij*, als geopenbaarde waarheid geloofd worden.

Naar deze plechtige uitspraak der Kerk 2) zag de Katholieke wereld honderden jaren

1) Pater A. Van Gestel zegt in zijn werkje: „Wat mij houdt in de Katholieke Kerk” (blz. 115) over de Onbevleete Ontvangenis van Maria het volgende: „Van lieverlede kwam men meer en meer tot het bewustzijn van die uitstekende zuiverheid; met den dag werd de prediking der Kerk bepaalder en uitdrukkelijker. Tevens verminderde met den dag de vrijheid om de Onbevleete Ontvangenis aan te nemen of te verwerpen. Vóór de dogmaverklaring door Pius IX was er niemand meer die in gemoede durfde beweren, dat Maria bij hare ontvangenisgedeed had in het lot der andere Adamskinderen.”

2) Wie eene uitvoeriger uiteenzetting van de geschiedenis der dogmaverklaring verlangt, leze Mgr. Malou, tome II, p. 239—423.

lang reikhalzend uit. Van af het midden der vijftiende eeuw werd bij verschillende Pausen dringend daarop aangedrongen. Niet alleen bisschoppen, maar ook katholieke vorsten smeekten het Opperhoofd der Kerk, die hulde aan Maria te brengen; om gewichtige redenen echter werd de dogma-verklaring telkens uitgesteld. Wij zullen slechts het dringende verzoek vermelden wat de godvruchtige keizer van Oostenrijk Ferdinand II in 1623 aan Paus Urbanus VIII deed: »Niettegenstaande de aanmoedigingen en gunsten, sedert anderhalve eeuw, o H. Vader, door Uwe Voorgangers geschonken, niettegenstaande de door het Episcopaat genomen maatregelen, zijn de beroeringen waarover men overal zucht, nog niet gestild; zij zullen niet ophouden voordat de H. Stoel het eenig krachtadig middel gebruikt heeft, namelijk de dogmaverklaring der Onbevleete Ontvangenis van Maria. Het was Uwe Heiligheid voorbehouden deze waarheid, tot glorie van Maria en van Uw gelukkig Pauschap, te verkondigen. Niet lichtvaardig, maar na een zeer rijp nadenken, en op ingeving der brandende liefde welke wij de allerheiligste Maagd Maria toedragen, smeeken wij U, H. Vader, krachtens

het gezag waarmede God U bekleed heeft, te willen verklaren en bepalen, dat zij, die wij vereeren als de Moeder der genade, als de zuiverste der maagden, als vrij van elke smet der zonde, als in heiligheid boven de koren der Engelen verheven, geheel en al van de erfzonde is vrijgebleven. Dan zullen de twisten ophouden, en het feest der Onbevleete Ontvangenis zal op bevel van Uwe Heiligheid, op de smeeking van den Keizer, en onder toejuichingen van geheel de Katholieke wereld, met de grootste plechtigheid gevierd worden."

Onder de talrijke Pausen, die de Kerk van Christus bestuurd hadden, was Pius IX uitverkozen om, door de dogmaverklaring der Onbevleete Ontvangenis, eene buitengewone hulde aan Maria te brengen, hare schitterende kroon met eene allerschoonste parel te verrijken. Brandend van liefde tot de Moeder Gods, die hij van zijne prilste jeugd af allerteederst bemind had, hield deze groote Paus, reeds van het begin zijner regeering (1846), zich met deze gewichtige zaak bezig. Omstreeks het jaar 1848 benoemde hij uit de uitstekendste Prelaten en godgeleerden van de Kerk van Rome eene Commissie, aan wie hij de vraag

onderwierp of de Onbevleete Ontvangenis van Maria, volgens de gebruiken der Katholieke Kerk, plechtig kon worden afgekondigd. Na rijp beraad werd eenparig daarop toestemmend geantwoord.

Wegens de revolutie uit Rome gevlucht, zond Pius IX den 2. Februari 1849 uit Gaëta aan al de bisschoppen der wereld een Encycliek, waardoor hij hen uitnoodigde vurig te bidden, dat God den Stedehouder van Christus in deze belangrijke zaak zou verlichten en stelde hun de vraag welk hieromtrent het gevoelen hunne kudde en hun persoonlijk gevoelen was. Bijna allen antwoordden ten gunste van de Onbevleete Ontvangenis en smeekten den H. Vader om dit voorrecht aan Maria geschonken als een geloofspunt af te kondigen.

Waar zulk eene overheerlijke overeenstemming is van herders en geloovigen over de geheele katholieke wereld, daar kan onmogelijk dwaling heerschen. De H. Geest, de Geest der waarheid, die immer bij de Kerk blijft, kan niet toelaten dat alle Katholieken, door eene valsche leer aan te hangen, in dwaling verkeeren. Daarenboven hadden verschillende beroemde godgeleerden met voorbeeldigen ijver aan de

verdediging van dit voorrecht der Moeder Gods gearbeid. In het Consistorie op den 1. December 1854 gaf de H. Vader den Kardinalen zijn besluit te kennen om de Onbevleete Ontvangenis als een geloofspunt te verklaren. Intusschen werd de stad Rome met eene menigte bisschoppen en prelaten en een ontzaglijk getal pelgrims uit verschillende en dikwijls ver afgelegen streken opgevuld; allen waren gekomen om bij de luisterrijke plechtigheid der dogmaverklaring tegenwoordig te zijn.

Eindelijk was de achtste December van het jaar 1854 aangebroken, waarop Pius IX, in de reusachtige St. Pieterskerk, omringd van een groot getal Kardinalen bisschoppen en prelaten, in tegenwoordigheid van ongeveer vijftig duizend menschen, met krachtige en heldere stem de dogmaverklaring van de Onbevleete Ontvangenis van Maria uitsprak. 1)

Toen de H. Vader — zegt een ooggetuige, Mgr. Malou — deze plechtige woorden uitsprak: *Tot grootere glorie der Moeder Gods, krachtens het gezag der H.H. Apostelen Petrus en Paulus en het Onze . . .*

1) Zie de inleiding van dit werkje.

gevoelde hij zijne stem wegzinken, en zijne oogen waren met tranen opgevuld; want hij was geheel doordrongen van de grootheid der handeling die hij verrichtte, getroffen door het ongeduldig wachten van de geestelijkheid en de geloovigen, welke hunne blikken op zijn Persoon gevestigd hielden en ieder zijner woorden met graagte aanhoorden, terwijl hij zonder twijfel met zijne gedachten in de hemelsche woning verkeerde, waar de vreugde der Engelen de blijdschap der uitverkorenen op aarde beantwoordde. Maar op zijne natuur geweld plegend en zijne ontroering bedwingend, ging hij spoedig met krachtige en bewogen stem voort en eindigde de lezing van het dekreet te midden van een algemeen vreugdegevoel.

Nauwelijks waren de laatste woorden van de lippen des Pausen gerold, of het kanon van de Engelenburgt verkondigde door zijn gebulder aan de heilige stad en hare omstreken de groote gebeurtenis. Al de klokken van Rome luidden, en de huizen werden met vlaggen en lover versierd.

Wellicht heeft geen redenaar of schrijver het gewicht van dien dag schooner geschetst dan wijlen Mgr. Dupanloup, de ge-

leerde bisschop van Orleans: »De dag van den achtsten December kroont de verwachting der voorgaande eeuwen, zegent de tegenwoordige eeuw, roept de erkentelijkheid der toekomende tijden in, en laat eene onuitwischbare gedachtenis na. Die dag voldoet iedereen en schaadt niemand, bevestigt alles en breekt niets; hij versterkt meer dan ooit de banden tusschen Rome en de Kerk van Frankrijk, tusschen het Oosten en het Westen, tusschen den Opvolger van den H. Petrus en al bisschoppen der wereld; hij doet de kracht der eenheid, de onwrikbaarheid des geloofs en de mededeelzaamheid der liefde schitteren.

De Kerk, welke men door vijftig jaren van vervolgingen en mishandelingen verslagen meende, verheft zich krachtiger en vrijer dan ooit; en deze onsterfelijke Bruid van den levenden God, door eenigen uitgeput genoemd wegens deze halve eeuw van onverschilligheid en verachting, toont zich, door zonder geweld en met de haar eigen eenvoudige majesteit eene nieuwe en plechtige daad van haar hoogste gezag te verrichten, even krachtig als in vroegere dagen. Prijzen wij dus God!"

Nauwelijks had de onvergetelijke Pius IX de dogmaverklaring der Onbevleete Ontvangenis van Maria uitgesproken, of hij riep in geestverrukking uit: »Onze mond is vol van vreugde en onze tong springt op van blijdschap, en wij zeggen nederigen maar grooten dank aan onzen Heer Jesus Christus, en zullen dien altijd zeggen, dat Hij, door bijzondere gunst, Ons, onwaardige, heeft toegestaan deze eer en glorie en lof aan zijne allerheiligste Moeder op te dragen en toe te wijzen. Doch wij bezitten de zekerste hoop en het volste vertrouwen dat de allerzaligste Maagd, die geheel schoon en onbevleet is, en den giftigen kop van de wreede slang verplet en der wereld heil gebracht heeft; die het voorwerp is van den lof der Profeten en Apostelen, de eer der Martelaren en de vreugde en de kroon van alle Heiligen; die voor allen, welke in gevaar zijn, eene veilige toevlucht en eene getrouwe helpster is; die de vermogendste middelares en verzoenster is der wereld bij haren Eeniggeboren Zoon; het hoogste sieraad, het eerepand en de onwankelbare beschermster der Kerk; die alle ketterijen immer vernietigd en de geloovige volkeren en natiën uit al-

lerlei zware rampen gered heeft, — wij vertrouwen dat Maria, die Ons zelve van zoovele dreigende gevaren heeft bevrijd, er nu ook welbehagen in moge vinden, om door hare vermogende begunstiging, Onze H. Moeder de Katholieke Kerk, met wegruiming van alle belemmeringen en tenietdoening van alle dwalingen, op alle plaatsen, bij alle volkeren dagelijks te doen toenemen in kracht en in bloei, en haar te doen heerschen van de zee tot de zee en van den vloed tot aan het uiteinde der aarde, en haar allen vrede en rust en vrijheid te doen genieten; opdat alzoo de schuldigen vergiffenis, de zieken genezing, de kleinmoedigen sterkte, de neerslachtigen vertroosting, de beproefden hulp erlangen mogen, en alle dwalenden, van de verduistering des geestes verlost, tot het pad der waarheid en gerechtigheid wederkeeren, en het één schaapstal en één herder worde.” 1)

Vijf en twintig jaren zijn voorbijgegaan, sedert deze schoone woorden, die de uitdrukking zijn van het levendigste geloof, het onwrikbaarste vertrouwen en de brandendste liefde, uit den mond van den on-

1) Bulla Ineffabilis.

sterfelijken Pins IX vloeiden. Wel is waar, het uur van de zegepraal der Kerk, door den grooten Opperpriester zoo vurig verlangd, zoo dringend afgebeden, is nog niet geslagen. Immers van verschillende zijden wordt nog een geweldige strijd gevoerd tegen de Bruid van Christus; op alle plaatsen richten de ergernissen eene gruwelijke verwoesting aan voor de door Jesus' bloed vijgekochte zielen; de revolutie uit de hel ontsproten stelt al hare krachten in het werk om de maatschappij omver te werpen en de Katholieke Kerk van de aarde te verdelgen. Maar toch wordt ons hart met blijdschap vervuld, daar de Kerk hoe langer hoe meer zich uitbreidt en door hare majesteit en kracht dikwijls de bewondering harer vervolgers wegdraagt. Houden wij dus moed! Eenmaal, misschien spoediger dan wij verwachten, is het oogenblik der zegepraal daar. Bidden wij Jesus Christus nog dringender, door de voorspraak der onbevleete Maagd, zijne H. Moeder, dat Hij zijne vijanden vernedere, tot inkeer brenge, en aan de zoo vreeselijk vervolgte Kerk de volkomene overwinning schenke.

Wat ons zelve betreft, de onbevleete Maagd moet het voorwerp onzer vurigste

vereering zijn. De kostbare genaden waaraan zoovele Heiligen zijn deelachtig geworden, zullen ook wij ontvangen, indien wij, naar hun voorbeeld, Maria onder den schoonen titel van *Onbevlekt Ontvangen* kinderlijk vereeren, ons gedurig onder hare moederlijke bescherming stellen en in alle tijdelijke en geestelijke behoeften met een standvastig vertrouwen haar aanroepen.

Dit verheven voorrecht der H. Maagd moet ook in het hart van al hare kinderen een afschuw opwekken voor de geringste zonde en eene brandende liefde tot de deugd, zonder welke niemand aan hare reine oogen kan welgevallig zijn. Wenschen wij de Koningin des Hemels geluk met de heiligmakende genade, welke God haar op het eerste oogenblik haars levens geschonken heeft; van onzen kant zullen wij, hoe zwak en ellendig ook, door hare machtige bescherming gesteund, niet alleen het kleed der genade ongeschonden bewaren, maar ook door veelvuldige werken van godsvrucht naar eene volmaakte heiligheid streven: »*Het pad der rechtvaardigen gaat, als een schitterend licht, voort en neemt toe tot aan den volmaakten dag.*» 1)

1) Spreuk. IV; 18.

LITANIE

TOT DE

Onbevlekt Ontvangen Maagd. 1)

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God Hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U
onzer.

God H. Geest, ontferm U onzer.

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

H. Maria, bid voor ons.

H. Maria, zonder vlek ontvangen, bid voor
ons.

H. Maria, die meer genaden hebt ontvan-
gen dan alle menschen te zamen, bid
voor ons.

H. Maria, begunstigd boven de Engelen
des hemels, bid voor ons.

1) Deze Litanie is voor het grootste gedeelte
samengesteld uit ecretitels door HH. Kerklee-
ren aan Maria geschonken.

Die nimmer onder de macht van den
 duivel geweest zijt,
 Bevoorrechte Dochter van den hemel-
 schen Vader,
 Ongeschondene woontent van het
 Eeuwig Woord,
 Onbevleete bruid van den H. Geest,
 Nieuwe Eva, in gerechtigheid en hei-
 ligheid geschapen,
 Die van het eerste oogenblik van uw
 bestaan met de volheid der genade
 zijt begiftigd,
 Uitgekozen als de zon,
 Schooner dan de maan,
 Schitterender dan de sterren,
 Welriekende en onverwelkbare roos,
 Blanke lelie onder de doornen,
 Gulden vat dat het hemelsch manna
 ingesloten houdt,
 Reine aarde, waaruit de Boom des
 levens is opgeschoten,
 Gesloten tuin, welken de list des
 belagers nimmer heeft kunnen be-
 schadigen,
 Maagd naar ziel en lichaam,
 Onbegrijpelijk wonder,
 Berg Gods, waarop het God behaagde
 te wonen,

H. Maria,

Bid voor ons.

H. Maria, Heilige spruit van Jesse, bid voor ons.

Purper door de hand Gods geweven,
Onwaardeerbare schatkamer van edelgesteenten,

Stad van den onsterfelijken Koning,
Wonderbaar braambosch, dat altijd brandt en nimmer verteerd wordt,
Hemelbol waarop de Zon der gerechtigheid immer hare stralen heeft uitgestort,

Wier schoonheid door de koren der Engelen bewonderd wordt,

Heldere spiegel van heiligheid,

Roem der maagdelijkheid,

Blijdschap der hemelingen,

Wonderbaar vat des Allerhoogsten,

Wier hart de schoonste gelijkenis is van het goddelijk Hart van Jesus,

Onoverwinnelijke Judith, die door uw goddelijken Zoon den kop van de helsche slang verpletterd hebt,

Beminnelijke Esther, die nimmer aan den goddelijken Koning mishraagd hebt,

Paradijs vervuld met licht en met al de bevalligheid van onschuld en onsterfelijkheid,

H. Maria,

Bid voor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Bid voor ons, Onbevleete Moeder Gods, opdat wij de beloften van Christus mogen waardig worden.

GEBED.

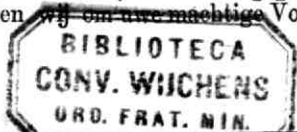
Almachtige en eenwige God, die aan Maria, de Moeder van uw goddelijken Zoon, op het eerste oogenblik haars levens, de heiligmakende genade geschonken hebt, geef ons, zoo bidden wij U, de genade, dat wij immer door een godvruchtig leven aan de oogen uwer goddelijke Majesteit welgevallig zijn. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gebed tot de Onbevleete Maagd Maria.

H. Maria, Gij genadevolle, gezegende onder de vrouwen, Onbevleete Ontvangen

Moeder Gods, hoor naar onze gebeden en zie mededoogend op de H. Kerk en al hare kinderen neder, die U zalig prijzen. Ja, vastelijk gelooven en belijden wij: Gij zijt van elke vlek der erfzonde bevrijd gebleven, Gij zijt de immer Onbevleete, de immer reine en machtige Overwinnares, die den kop van de slang verpletterd hebt. Gij zijt de glanzende morgenster der Verlossing, voortreffelijk schoon, met eer en macht gekroond, boven alle Heiligen en alle koren der Engelen verheven; Gij zijt het naaste bij den troon uws goddelijken Zoons, de Koningin des Hemels. Inderdaad, Hij die machtig is, heeft groote dingen aan u gedaan. Uwe handen druipen van genaden en zegeningen; o, strek haar over ons uit, en laat den dauw van genaden en zegeningen altijd over ons neêrvloeien. Wees de leerares der dwalenden, het heil der zieken, de troosteres der bedrukten, de toevlucht der zondaren en de bijstand van alle Christenen.

Gedenk, allerheiligste Maagd, dat het nimmer gehoord is dat, wie altijd uwe hulp afgesmeekt en zich onder uwe bescherming gesteld heeft, is verloren gegaan. Daarom bidden wij om uwe machtige Voor-

spraak bij uwen goddelijken Zoon, Jesus Christus. Bescherm onzen H. Vader den Paus, de bisschoppen, de priesters en alle kinderen der Kerk, welke Gij onder het Kruis als uwe kinderen hebt aangenomen. Licht ons voor, o Ster der zee, opdat wij door U geleid, hoe hev'ig de stormen ook mogen loeien, veilig en gelukkig den haven des eeuwigen levens binnentreden. Amen.

Gezegend zij de heilige, onbevleete en allerzuiverste Ontvangenis der H. Maagd Maria, Moeder van God.

(300 dagen aflat. Paus Leo XIII,
10 Sept. 1878.)
